

ಮನ್ಮಥರೂಪಿನ ನಳನ್ಯಪನು ಕುರೂಪಿಯಾದ. ತನ್ನನ್ನೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ವಿಷಾದಗೊಂಡು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 'ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮಫಲವನ್ನು ಮೀರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಾರಣಿಕೈವೆಂದು ಹಿಡಿದರೆ ಅತಿ ಸುಡುವ ಕೆಂಡವಿದಾಯ್ತು! ಶಿವ ಶಿವ! ಕ್ರೂರ ಜಂತುಗಳ ಗೆಳೆತನದ ಫಲ ನನಗೆ ದೊರಕಿತು!' ಎಂದುಕೊಂಡ. ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಕಾರ್ಕೋಟಕನೊಂದಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ:

'ಉರಗ ಪತಿಯೇ, ಹಣೆ ಬರಹ ಬೆನ್ನು ಬಿಡದಿದೆ. ನೊಂದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ನಾನೇ ಪಾಪಿಷ್ಠ, ಶ್ರೀಹರಿಯ ಕೃಪೆ ತಪ್ಪಿದ ಬಳಿಕ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಾರು ರಕ್ಷಿಸುವರು?'

'ನೃಪತಿಯೇ, ಏಕೆ ವೃಥೆಪಡುವೆ? ನಾನು ನೀಡಿದ್ದು ವೃಥವಾದ ಉಣಿಸಲ್ಲ! ಈ ಲೋಕವು ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾಣದಂತಿರಬೇಕೆಂದು ನಿನ್ನನ್ನು ಕಡಿದು ವಿಷವನ್ನು ಏರಿಸಿದೆ. ನೀನು ವಿವೇಕಿ, ಅಂಜದಿರು. ನಿನಗೆ ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಉಪಕಾರವಾಗುವುದು.'

'ಕಾರ್ಕೋಟಕನೇ, ನನಗೊಂದೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.'

'ನೃಪನೇ, ಶಾಂತಚಿತ್ತನಾಗಿ ಆಲಿಸು. ಈ ವಿಷ ನಿನ್ನ ಸರ್ವಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ತನಕ ವೈರಿಗಳ ಬಾಣ, ನೀರು, ಬೆಂಕಿ, ಹಾವು ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ವಿಷತ್ತು ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಿಜ. ಇದು ನಿನಗೆ ವಜ್ರಕವಚ. ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಬಿಡು, ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಕವೆಂದು ತಿಳಿ. ಭಯಪಡದಿರು.'

'ಈ ಕುರೂಪ ಹೊತ್ತು ಎತ್ತಸಾಗುವುದು?'

'ರಾಜನೇ ಕೇಳು. ಅಯೋಧ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರ ಋತುಪರ್ಣನಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಗುಣನಿಧಿ. ಸೂರ್ಯಕುಲ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನೀನು ಆತನಿಂದ ಅಕ್ಷವಿದ್ಯೆ ಕಲಿತುಕೊ. ನಿನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಅಶ್ವಾ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಕಲಿಸಿಕೊಡು, ಚಿಂತಿಸಬೇಡ, ಹೋಗು.'

'ನಿನ್ನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ, ನನ್ನ ಮೊದಲ ರೂಪು?'

'ನೀನು ಋತುಪರ್ಣನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸವಿಮಾತುಗಳಿಂದ ಅವನ ಮನವೊಲಿಸು. ಬಾಹುಕನಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊ. ಅಶ್ವದ ಲಗಾಮು ಹಿಡಿದು ರಥ ನಡೆಸು. ಈ ವೃತ್ತಿ ಕೀಳೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡ. ಮೊದಲಿನ ಸುಂದರ ರೂಪು ಬೇಕೆಂದಾಗ ನೀನು ಆ ಜಗನ್ಮೋಹನದ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸು. ಅವು ನಿನ್ನ ಹಚ್ಚಡವನ್ನು ತಂದುಕೊಡುವವು. ಅದನ್ನು ಧರಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ಈ ಕುರೂಪತನ ಇಲ್ಲವಾಗುವುದು.'

'ಸರ್ಪರಾಜನೇ, ಈಗ ನನ್ನ ಸ್ವಂತಿಕೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಪರದಾಡುವಂತಾಯಿತಲ್ಲ'

'ನಳಮಹಾರಾಜ, ನಿನ್ನ ಈ ಅವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಮನನೋಯದಿರು. ಹಿಂದೆ ಪಶುಪತಿ ಭಿಕ್ಷಾನ್ನವನ್ನು ಬೇಡಿದ್ದಾನೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ದನಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದಿದ್ದಾನೆ. ಉನ್ನತ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಯಹೊಂದಿದ ದೇವೇಂದ್ರನು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ

ಅಲೆದಾಡಿದ್ದಾನೆ. ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳು.'

'ಹೇಳು ಸರ್ಪರಾಜ. ನೀನೇ ನನ್ನ ಉದ್ಧಾರಕನಾಗಿರುವೆ.'

'ನೃಪನೇ, ಅತಿಶಯವಾದ ಸತ್ಯವೃತನಾಗಿರುವ ನೀನು ಜೂಜಿನಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಕರನನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವೆ. ಸಿರಿಸಂಪತ್ತಿನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪತ್ತಿ ಸಹಿತ ಆಳುವೆ. ಇದು ನಾನು ನಿನಗೆ ನೀಡಿರುವ ವರ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಾರ್ಕೋಟಕನು ಅದೃಶ್ಯವಾದನು.

ನಳನ್ಯಪನು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಆತಂಕ, ದುಃಖಗಳೊಡನೆ ಚಿಂತೆ ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಅಲುಗಾಡದೆ ನಿಂತ ದುಷ್ಟವ್ಯುಗಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಮನಕ್ಕೆನು. ಹಲವು ಗಿರಿ ಗುಹೆಗಳನ್ನು, ಅಗಮ್ಯವಾದ ವನ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಹಾದು ಬಂದನು. ಮುಂದೆ ಗ್ರಾಮ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತ ಆಯಾಸಗೊಳ್ಳದೆ ಹಲವು ಯೋಜನ ದೂರ ಸಾಗಿ ಋತುಪರ್ಣನ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಬಂದನು.

ಉರುತರದ ಪಾನೀಯ ಶಾಲೆ

ಅಯೋಧ್ಯಾನಗರದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಹರಿವ ನದಿ, ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಹಸಿರುವನಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಳನ ಮನಸ್ಸು ತಂಪಾಯಿತು. ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಕೊಳದ ಕೆಂದಾವರೆಯ ಕಂಪಿದ ಮನಸ್ಸು ಉಲ್ಲಾಸಗೊಂಡಿತು. ಉತ್ತಮ ಪಾನೀಯ ಶಾಲೆಗಳಿಂದ ದೇಹ ತಣಿಯಿತು. ಹಸಿರುಕೃಷ್ಣ ಸಮೃದ್ಧ ಮರಗಳಿಂದ ಮನಸ್ಸು ಸೊಂಪಾಯಿತು. ಆ ನಗರ ಎತದರದ ಗೋಡೆ ಮತ್ತು ಆಳವಾದ ಕಂದಕವನ್ನು ಹೊಂದಿ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಭೇದಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ವಜ್ರ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು.

ವರ್ಣಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ ಆ ನಗರದ ಸೌಧಗಳು ಹೊಳೆಯುವ ಚಿನ್ನದ ಕಲಶಗಳಿಂದ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ ಪಡಸಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಲನೆಯರು ವಿವಿಧ ವಿನೋದಾವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ರಂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಲವು ಗೋಪುರಗಳ ಅಗಣಿತ ವಿವಿಧ ವಿನ್ಯಾಸದ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

ಆ ನಗರದ ರಾಜಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವರ್ಣದ ಅಗಣಿತ ಪುರಜನರು ಇದ್ದು; ವಿವಿಧ ವ್ಯಾಪಾರದ ನವವಿಧ ಅಂಗಡಿಗಳಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಿ ಆನೆ, ಕುದುರೆ, ರಥ, ಕಾಲಾಳುಗಳ ಚತುರಂಗಬಲ ಕಾಣಿಸಿತು. ನಳನು ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ಮೆಚ್ಚಿ ತಲೆದೂಗುತ್ತ ಆ ನಗರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು. ಋತುಪರ್ಣನ ಮಹಾಸಿರಿಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದನು. ವಿಧಿ ತನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಂದಿತ್ತಲ್ಲ! ನಾನು ದುರಾಧ್ಯಷ್ಟಶಾಲಿ ಎಂದು ಮನನೊಂದು ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ನೆನೆಸಿದನು.

ಬಾಹುಕನಾದ ನಳನ್ಯಪ

ಧರ್ಮರಾಜನೇ ಕೇಳು. ಋತುಪರ್ಣ ಮಹಾರಾಜನು ರತ್ನ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಅರಮನೆಯ ಓಲಗ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿಿದ್ದನು. ಆ ಓಲಗವು ಕಿರೀಟಧಾರಿಗಳಾದ ರಾಜರು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಪುರೋಹಿತರು, ಗುಣಶೀಲರು, ಗೌರವಾರ್ಹ ಮಹಿಳೆಯರಿಂದ ಮೆರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇದೇ ಸೂಕ್ತ ಸಮಯವೆಂದು ನಳನ್ಯಪನು ಮುದದಿಂದ ವೇಷಭೂಷಣಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟು ಹರಿಯಂತೆ ರಾಜಸಭೆಗೆ ಬಂದನು. ಮಹಾರಾಜ ಋತುಪರ್ಣನಿಗೆ ಕೈಮುಗಿದನು. ಆಗ ಆ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಗೆಗಳ ಪಡೆ ಎದುರಿಸಿದ ಕದನಕಲಿಗಳು 'ಜೀಯ' ಎಂದು ಉದ್ದೋಷಿಸಿದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಳನು ನಯ ವಿನಯದಿಂದ ಆ ರಾಜನಿಗೆ ಹೀಗೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು:

ಮುಂಗೈಗಂಕಣಕೆ ಕುಲದೀಪ ಕನ್ನಡಿಯೇಕೆ

'ಅವನಿಪತಿಯೇ ಕೇಳು. ನಿಮ್ಮ ಪಾದ ಕಮಲಗಳ ಸೇವೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಸುಳ್ಳು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹೆಸರು ಬಾಹುಕ. ನಾನು ಅಶ್ವಕುಲ ಹೃದಯ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿದವನು, ಪಾಕವಿದ್ಯಾ ಪರಿಣತನು. ನಾನು ಸುಂದರನಲ್ಲವಾದರೂ ಹೀನಮನುಷ್ಯನಲ್ಲ. ನೀವು ನನ್ನ ಪೌರುಷವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿ. ಭೂಪನೇ ಮುಂಗೈ ಕಂಕಣಕ್ಕೆ ಬೆಳಗುವ ದೀಪ ಕನ್ನಡಿಯೇಕೆ ಕಷ್ಟಕೊಡುವ ಬಲಿಷ್ಠ ಕುದುರೆಯನ್ನು ತರಿಸು, ಪರೀಕ್ಷಿಸು.'

ರಾವೃತರರಸನಹುದೋ ಭಾಪು ಭಾಪೆಂದುದು ಸಮಸ್ತ ಜನ

ಋತುಪರ್ಣನು ಬಾಹುಕನ ನುಡಿಗಿ ಮೆಚ್ಚಿದನು. ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ

ಸಂದರ್ಶನ

ದಂಪತಿಗಳ ಸಂದರ್ಶನ; ಹೆಂಡತಿ 'ಮೇಕಪ್ಪು' ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದು! ಎಲ್ಲ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಗಂಡ ಹೇಳಿದನಂತೆ; ಬರುವವರು ಟಿ.ವಿಯವರಲ್ಲ ಕಣೇ ಆಕಾಶವಾಣಿಯವರು!

★ ಸಿ.ಪಿ.ಕೆ. ಮೈಸೂರು

ಶ್ರೀಕಂಠಮೂರ್ತಿ